

Robert Schumann

SCENE
DIN COPIILĂRIE

op. 15

Pian solo

PREVIZUALIZARE

GRAFOART®

CUPRINS

Scene din copilărie, op. 15

1.	Oameni și țări străine	Von fremen Ländern und Menschen .	13
2.	Povestire ciudată	Kuriose Geschichte.	14
3.	De-a baba-oarba	Haschemann	16
4.	Copilul se roagă	Bittendes Kind	17
5.	Fericire deplină	Glückes genug	18
6.	Mare eveniment	Wichtige Begegnheit	19
7.	Visare	Träumerei	20
8.	La gura sobei	Am Kamin.	21
9.	Cavalerul de pe calul de lemn .	Ritter von Steckenpferd	22
10.	Cam prea serios	Fast zu ernst	22
11.	Bau Bau	Fürchtenmachen.	24
12.	Copil adormind	Kind im Einschlummern	26
13.	Poetul vorbește	Der Dichter spricht.	27

PREVIZUABILITATE

INDICAȚII GERMANE DE TEMPO ȘI EXECUTARE

Ein wenig langsamer	Puțin mai lent
Erstes Tempo	Tempoul inițial
Etwas agitiert	Puțin mai agitat
Etwas langsamer	Mai lent
Frisch und fröhlich	Proaspăt și vesel
Frisch und kräftig	Proaspăt și viguros
Frisch und munter	Proaspăt și vioi
Im klagenden Ton	Nostalgic
Im mäßigen Tempo	Tempo moderat
Im Tempo	A tempo
Im Volkston	În stil popular
Immer schwächer	Din ce în ce mai piano
Innig zu spielen	A se cânta interiorizat
Kurz und bestimmt	Scurt și decisiv
Langsam	Rar
Langsam, mit inniger Empfindung	Rar, sentimental
Langsam und mit Ausdruck zu spielen	Rar și expresiv
Langsam, zart	Rar, delicat
Langsamer	Mai rar
Lebhaft, doch nicht zu schnell	Plin de viață, dar nu prea repede
Leise und sehr egal zu spielen	Delicat și uniform
Lustig	Vesel
Mäßig. Sehr gebunden zu spielen	Moderat, legat
Mit fröhlichem Ausdruck	Cu bucurie
Munter	Vioi
Munter und straff	Vioi și hotărât
Nach und nach belebter	Treptat, mai repede
Nach und nach langsamer	Treptat, mai lent
Nach und nach schwächer	Treptat, mai piano
Nicht schnell	Nu repede
Nicht schnell, hübsch vorzutragen	Nu repede, plăcut
Nicht schnell und mit innigem Ausdruck	Nu repede, interiorizat
Nicht schnell und sehr gesangvoll zu spielen	Nu repede, cantabile
Nicht sehr schnell	Nu prea repede
Schalkhaft	Glumeț
Schluß	Sfârșit
Schnell	Repede
Schwächer	Mai piano
Sehr kräftig	Foarte energic
Sehr langsam	Foarte rar
Stark und kräftig zu spielen	Puternic și energic
Von Anfang ohne Wiederholungen bis zum Schluß	De la început până la sfârșit fără repetiții
Vorspiel	Preludiu
Wie im Anfang	Ca la început
Ziemlich langsam, leise	Destul de lent, ușor

PREFAȚA

Scene din copilărie op. 15

Originalitatea acestor piese este dată de aparența improvizatorică a desfășurării lor și de capacitatea de a contura cu o naturalețe deosebită experiențele unui copil, pe care compozitorul îl consideră o ființă miraculoasă ce abordează lucrurile în profunzime.

Acest ciclu de piese a apărut în 1839, după ce, cu un an în urmă, Schumann îi mărturisea într-o scrisoare Clarei, aflată la Viena, că a compune această operă „a fost ca un ecou al cuvintelor pe care mi le-ai scris tu cândva: că ție ți se pare deseori că eu sunt ca un copil! – pe scurt, a fost exact ca în perioada de glorie când eram tânăr și am compus vreo treizeci de piese mici și amuzante din care am selectat douăsprezece pe care le-am intitulat *Scene din copilărie*.”

Tehnica pianistică și frazarea

Stilul lui Schumann este în strânsă legătură cu gândirea pianistică și cu particularitățile acestui instrument în ceea ce privește tehnica interpretării și timbrul său. Compozitorul nu era adeptul inovațiilor în construcția pianelor care fuseseră determinate de stilul expansiv de interpretare al lui Liszt. Tușeul ușor al instrumentelor vieneze folosite des în acea perioadă sau, prin opoziție cu pianul cu coadă al zilelor noastre, maniera englezească de a cânta la pian impusă în acea vreme, tonul transparent, uneori aproape eteric, posibilitățile multiple de folosire a pedalei, toate acestea aveau un farmec aparte pentru compozitor și l-au inspirat în conturarea unui stil interpretativ cu totul nou. Plecând de la aceste particularități de interpretare, a adus inovații în domeniul tehnicii poignet-ului, printr-o mișcare a mâinii care se adaptează la intonarea unui grup de sunete marcat de Schumann printr-un legato. O prezentare foarte valoroasă a acestei tehnici apare în prefața scrisă de Schumann pentru **Studiul după Paganini op. 3**, iar digitația propusă aici este foarte ilustrativă în acest sens. De asemenea, acest paragraf este una dintre foarte puținele referiri ale lui Schumann la propria sa tehnică pianistică. Argumente indirecte în această privință pot fi deduse din scriitura proprie fiecărei lucrări. Opus 3 este dedicat travaliului dificil de a dobândi o remarcabilă tehnică de degete, astfel ca fiecare dintre ele să poată reda „un colorit aparte”. Totuși tendința fundamentală de a marca începutul unui legato cu un accent ușor reluat prin coborârea mâinii este notorie: la sfârșitul legato-ului se ridică mâna care se pregătește în același timp de un nou elan al poignet-ului. Notele trebuie cântate într-un legato asemănător unei atingeri pline de elan și grație, adică într-un legato al degetelor aflate în relație organică cu mișcarea subordonată și mlădioasă a poignet-ului. Pasajele non-legato (de exemplu, în partea mediană a piesei cu numărul 39 sau în fragmentele care conțin aceeași configurație) presupun o bună agilitate al degetelor. Asemenea momente sunt relativ rare în operele lui Schuman, care excelează în arta unei articulații delicate și diversificate. Din acest motiv accentul cade pe suprimarea neprevăzută a legato-ului la vocile care acompaniază și pe reintrarea în forță a mâinii ce poartă vocea principală, ca în piesa nr. 35 (măsurile 11, 19, 20, 25, 28/29). Pasaje asemănătoare se găsesc în piesele nr. 15, 21, 25, 27, 28, 29, 30, 32, 33, 35, 38, 39 în partea mediană, 40, 42, iar în **Scene din copilărie** în nr. 10. Accentuarea sunetelor izolate cântate cu degetul patru produce un efect psihologic de întârziere interioară, fără a fi însoțită de o pierdere de tempo. În

majoritatea pieselor, legato-urile marchează linia melodică principală, în timp ce sunetele non-legato trebuie să îi fie subordonate.

Ediția de față adoptă în mod consecvent frazarea propusă de Schumann, pentru că aceasta sugerează sensul muzical. Aceeași idee se aplică și în cazul grupării duratelor, care, alături de încadrarea în măsură, face mai clară, și din punct de vedere vizual, înțelegerea modului de articulare a ideilor muzicale. Pentru interpretare acestea nu sunt la fel de importante ca semnele de legato, care se consideră a fi indicații de frazare, de expresie. Semnele de oprire și legato-urile de expresie sunt juxtapuse, în așa fel încât prin citirea textului se observă o anumită continuitate în interpretarea unor motive similare. Indicațiile lui Schumann referitoare la digitație se găsesc foarte rar, iar editorul are rezerve asupra faptului că acestea și semnele de frazare sunt în concordanță unele cu celelalte.

Indicații despre pedală și tempo

Deși în vremea aceea specialiștii voiau să limiteze utilizarea destul de arbitrară a pedalei, Schumann a depășit regulile epocii printr-un stil creativ și original. Rezonanța relativ mare a instrumentului în *forte* (dovedită prin semnele de eliberare a pedalei care se găsesc la Schumann înaintea schimbării armoniei), precum și transparența sunetului vechiului pian cu coadă în *piano* au permis cu ușurință utilizarea particulară a pedalei. La prima vedere, în op. 15 nu se observă semnele referitoare la pedalizare (excepție fac piesele nr. 5, 7, 10, 12). Într-o scrisoare din 21 septembrie 1837 către A. Henselt, Schumann face o remarcă importantă: „...nici eu nu scriu *pedală* decât la începutul compozițiilor mele cu excepția cazului în care se produce un efect cu totul nou acolo unde accentul trebuie să cadă pe al doilea timp.” În cea de-a treia parte a capriciului din op. 3, Schumann vorbește despre „utilizarea atentă a pedalei lăsată pe seama interpretului priceput”. În op. 68, operă care a apărut nouă ani mai târziu, indicațiile cu privire la modul de utilizare a pedalei sunt mai diferențiate și, în același timp, mai precise. Ediția de față adoptă indicațiile lui Schumann, semnele de eliberare a pedalei fiind deplasate până la schimbarea armoniei. Pentru obținerea unor sonorități colorate și luminoase este importantă adaptarea pedalizării la instrumentul respectiv și trebuie luată în considerare observația compozitorului referitoare „interpretul priceput”.

Sursele publicate până în prezent nu dau niciun indiciu clar cu privire la rolul metronomului în piesele lui Schumann.

* * * * *

Dacă cineva îți pune în față o partitură necunoscută pe care să o cânti la prima vedere, citește-o în minte întâi.

* * * * *

Ți-ai terminat munca zilnică de muzician și ești obosit, atunci nu îți impune să treci la o altă muncă. Mai bine odihnește-te decât să muncești fără bucurie și vioiciune spirituală.

* * * * *

Pe măsură ce te maturizezi nu cânta doar piese la modă. Timpul este prețios. Ne-ar trebui o sută de vieți pentru a putea învăța doar piesele valoroase.

* * * * *

Doar cu dulciuri, patiserii și cofeturi, copiii nu devin adulți sănătoși. Precum hrana trupului, la fel și cea a spiritului trebuie să fie simplă și puternică. Maeștrii au avut suficient de multă grijă de acesta din urmă; oprește-te, dar, la ea.

* * * * *

Toate pasajele de agilitate pălesc o dată cu trecerea timpului; doar virtuozitatea care servește unui țel înalt are valoare.

* * * * *

Nu contribui la răspândirea compozițiilor proaste; dimpotrivă, ajută la suprimarea lor.

* * * * *

Nu trebuie nici să cânti, nici să ascuți piese lipsite de valoare.

* * * * *

Nu urmări niciodată virtuozitatea, bravura ca scop în sine. Caută ca printr-o piesă să pui în lumină amprenta pe care spiritul compozitorului a lăsat-o acolo; mai mult nu dorește nimeni; ceea ce este mai mult decât atât, este caricatură.

* * * * *

Respinge ca pe ceva dezagreabil schimbarea, omiterea sau adăugarea de ornamente la modă în piesele marilor compozitori. Aceste modificări ar fi cel mai mare afront pe care cineva îl poate aduce muzicii.

* * * * *

La alegerea pieselor pe care să le studiezi cere sfatul persoanelor mai experimentate; astfel vei economisi mult timp.

* * * * *

Trebuie să cunoști, puțin câte puțin, toate operele importante ale marilor compozitori.

* * * * *

Nu lăsa ca aplauze asemenea celor cucerite adesea de așa-zișii mari virtuozii să te amețească. Aplauzele artistului să fie pentru tine mai valoroase decât cele ale publicului larg.

* * * * *

Tot ce este acum la modă se va demoda în scurt timp și dacă vei cânta astfel de piese până la bătrânețe vei ajunge un îngâmfat pe care nimeni nu-l respectă.

* * * * *

Cântatul prea des în public face mai mult rău decât bine. Adaptează-te la gustul audienței, dar nu cânta niciodată piese lipsite de valoare.

* * * * *

Nu pierde ocaziile de a cânta împreună cu alții, în duo, în trio, acompaniind soliști etc. Această preocupare va face ca stilul tău de interpretare să devină suplu și strălucitor. De asemenea acompaniază des cântăreții.

* * * * *

Ascultă cu atenție cântecele populare; ele sunt izvorul celor mai frumoase melodii și îți deschid ochii asupra caracterului popoarelor.

* * * * *

Exersează-ți de timpuriu citirea în vechile chei muzicale. Altfel, multe comori ale trecutului îți vor rămâne inaccesibile.

* * * * *

Fii atent de timpuriu la sonoritatea și caracterul diferitelor instrumente muzicale; caută să îți imprimi în auz timbrurile lor caracteristice.

* * * * *

Nu pierde nici o ocazie de a asculta opere valoroase.

* * * * *

Respectă-i pe marii compozitori ai epocilor trecute, dar deschide-ți inima cu căldură și către cei ai zilelor noastre. Nu păstra nici o prejudecată față de numele necunoscute.

* * * * *

Nu judeca o piesă după o primă audiție; ceea ce îți place la o primă privire nu este întotdeauna ceea ce e mai bun. Maeștrii vor să fie studiați. Multe lucruri îți vor deveni clare abia când te vei maturiza.

* * * * *

În aprecierea unor compoziții fă diferența între piesele care sunt cu adevărat opere de artă și cele alcătuite doar pentru amuzamentul amatorilor. Pentru aceasta rămâi partizanul primei categorii, dar nu le disprețui pe celelalte.

* * * * *

Melodia este cuvântul de ordine al diletanților, dar, desigur, o muzică fără melodie nu este cu adevărat muzică. Însă pricepe bine ce vor să spună cu acest cuvânt: o linie ușor de înțeles, cu o ritmică plăcută, aceasta este suficient pentru a-i satisface. Dar există, totuși, și melodii de o altă factură, și oriunde ai deschide o partitură de Bach, Mozart, Beethoven, aruncă o privire asupra miilor de piese pe care acestea ți le propun: astfel vei fi repede dezamăgit de mizera identitate a unor melodii mai ales ale noilor melodrame italiene.

* * * * *

A încerca să inventezi la pian mici melodii este un lucru drăguț; dar vine pentru tine un moment în care nu la pianul care nu te mai satisface, ci în tine se înalță sunetele. Atunci degetele vor trebui să traducă ceea ce imaginează mintea și nu invers.

* * * * *

Dacă începi să compui, atunci alcătuieste totul în minte. Doar când ai finalizat o piesă încearc-o la instrument. Dacă muzica se revarsă din sufletul tău așa cum ai simțit-o, același efect îl va avea și asupra celorlalți.

* * * * *

Dacă Cerul ți-a dăruit o fantezie bogată, atunci așează-te deseori singur la pian și exprimă-ți emoțiile prin armonii. Te vei simți prins în mod misterios în cercuri magice, chiar dacă încă nu îți sunt clare regulile construcției armonice. Acestea sunt orele fericite ale tinereții. Ai grijă să dai foarte multă atenție unui talent ce te poartă, ca să zicem așa, să-ți împărtășii forța și agilitatea ca într-un joc de umbre chinezesc. Controlul asupra formei, puterea exprimării clare a spiritului le desăvârșești doar prin sărbătoarea exersării scrisului. Scrie, deci, mai mult decât improvizează.

SCENE DIN COPILĂRIE

Oameni și țări străine

R. Schumann,
Op. 15

♩ = 108

1

p

2 3 2 3 4 5

45 35

3 1 2 4

rit.

4 2 4 2 4 2

ri - tar - -

dan - do

43 4

(a tempo)

53

p

43 4

Povestire ciudată

2

mf

$\text{♩} = 112$

The image displays a piano score for the piece 'Povestire ciudată'. It consists of five systems of music, each with a grand staff (treble and bass clefs). The key signature is two sharps (F# and C#), and the time signature is 3/4. The tempo is marked as quarter note = 112. The score includes various musical notations such as slurs, accents, and dynamic markings like *mf* and *p*. Fingerings are indicated by numbers 1-5. A large, semi-transparent watermark reading 'PREVIEWLIVE' is oriented diagonally across the center of the page.

Cavalerul de pe calul de lemn

9

$\text{♩} = 80$

mf

ff

21

(3) (*) (3) (*) (3) (*) (3) *

Cam prea serios

10

$\text{♩} = 69$

p

ritard.